

‘Door oude klinkers te hergebruiken, hoeven we geen nieuwe grondstoffen te delven en besparen we op CO2-uitstoot bij productie’

Hergebruikte klinkers van Klinkers van Toen dragen bij aan circulaire economie

Specialist in oude, gebruikte klinkers uit Vinkel Klinkers van Toen levert oude gebakken bestrating, oude gevelstenen en natuurstenen. Het bedrijf doet ook aan amovatie: het verwijderen en (tijdelijk) opslaan van oude klinkers voor de zakelijke en particuliere doelgroep. Dat gebeurt in eigen beheer, evenals de mogelijkheid van transport. Oude klinkers krijgen altijd weer een bijzondere, nieuwe plek. ‘Ze geven een unieke uitstraling aan tuinen, opritten, pleinen en binnenplaatsen en dragen bij aan de circulaire economie,’ aldus eigenaar Hans Fransen.

Klinkers van Toen levert klinkers uit verschillende tijdsperiodes voor een brede doelgroep, waaronder overheden, hoveniers en particulieren. Er zijn zogeheten ijsseltjes (ouder dan 200 jaar), rijntjes (100 tot 150 jaar oud), waaltjes (100 jaar of jonger) en dikformaat klinkers (80 jaar of jonger). ‘Alleen rijke mensen konden zich vroeger een huis van steen veroorloven, vandaar de term “steenrijk”. En de naam “klinkers” is afkomstig van het harde, heldere geluid dat het geeft als er tijdens het bestraten met een

hamer tegenaan wordt geslagen,’ legt Fransen uit.

Werkwijze

Bij wegrenovaties, of zoals bij vliegveld Volkel de renovatie van een landingsbaan, wordt de asfaltlaag verwijderd en naar een afvalcentrale gebracht. Hieronder liggen de oude klinkers. Soms wel meerdere lagen. Klinkers van Toen breekt de oude, vrijgekomen klinkers uit. In een selectieproces worden de beschadigde klinkers

van de intacte klinkers gescheiden. Het werk gebeurt met arbo-proof installaties, zodat er rechtstandig, overdekt en op de juiste hoogte wordt gewerkt. De intacte klinkers worden vervolgens op het eigen terrein opgeslagen.

Amovatie

De kapotte klinkers worden vervolgens door een afvalverwerker verwerkt tot een nieuw product, zoals puingranulaat dat dienst kan doen als onderverharding in de wegenbouw.

Hierna worden de oude klinkers klaargezet voor transport of afhaal, op pallets of in big bags. Klinkers van Toen kan ook transport verzorgen. Dit gehele proces heet 'amovatie'. Een deel van het machine- en transportpark dat Klinkers van Toen ter beschikking staat, is al elektrisch aangedreven in de vorm van diverse elektrische vrachtwagens en enkele mobiele kranen.

Project Volkel

Een spectaculair voorbeeld van amovatie is project Volkel. Bij de renovatie van een landingsbaan op dit militaire vliegveld kwamen in 2014 ongeveer veertigduizend vierkante meters, ofwel honderd voetbalvelden(!), aan oude grote keiformaten bloot te liggen. 'Deze oude klinkers worden veel toegepast in tuinen en opritten,' zegt Fransen. 'Ze hebben allemaal een tweede leven gekregen op nieuwe locaties.'

Locaties voor een tweede leven voor oude klinkers

Een recent voorbeeld van waar de oude klinkers een nieuwe plek krijgen, is Paleis Het Loo in Apeldoorn. Hier heeft Klinkers van Toen kopjes van oude klinkers geleverd voor een binnenplaats van ongeveer 200 vierkante meter. Een ander voorbeeld is Kasteel Huis Bergh, een indrukwekkende waterburcht in 's Heerenberg, tevens Unesco-project. Hier heeft Klinkers van Toen voor circa 1000 vierkante meter dikformaat klinkers in big bags geleverd. Een aannemer uit Apeldoorn heeft de klinkers verwerkt op de binnenplaats.

Fransen vertelt: 'Hier lag voorheen een halfverharding met grind op de binnenplaats van het kasteel. Doordat het kasteel veelvuldig wordt bezocht door dagjesmensen en er geluncht en overnacht kan worden, heeft de eigenaar, de familie Van Heek, de halfverharding vervangen door verharding. Hierop hebben bezoekers een steviger houvast en is de locatie ook goed

Klinkers van Toen werkt met diverse elektrische vrachtwagens en enkele elektrische mobiele kranen.

Authentieke steer bij Kasteel Wijchen. 'Met oude klinkers voorkom je een soort geschiedvervalsing,' aldus Hans Fransen.

Geen geschiedvervalsing bij Kasteel Wijchen.

Big bags met dikformaat klinkers in 's Heerenberg, voor de aanleg van de binnenplaats bij Kasteel Huis Bergh

Aankleding van de kasteeltuin in Wijchen met oude klinkers van Klinkers van Toen.

Big bags met kopjes van oude klinkers voor een binnenplaats van circa 200 vierkante meter bij Paleis Het Loo in Apeldoorn.

begaanbaar voor rolstoelen en rollators. De oude klinkers bezitten een doorleefde *look* en stralen uit dat ze altijd op de binnenplaats van het kasteel gelegen hebben, zodat ze passen bij de historische sfeer van de locatie.' Gemeenten waaraan Klinkers van Toen oude klinkers heeft geleverd, zijn bijvoorbeeld

de gemeente Wijchen en de gemeente Oegstgeest. 'Bij Kasteel Wijchen mochten we oude klinkers leveren om de complete kasteeltuin mee aan te kleden. In de gemeente Oegstgeest hebben we oude klinkers geleverd om er een nieuwe parkeerplaats in oude stijl mee aan te leggen,' zegt Franssen.

Circulaire economie

Klinkers van Toen vindt het belangrijk om bij te dragen aan de circulaire economie. Franssen: 'Waar we oude klinkers kunnen hergebruiken, hoeven we geen nieuwe grondstoffen te delven en CO2 uit te stoten voor de productie van nieuwe klinkers. Oude klinkers maken zich nog enorm nuttig op locaties die historie uitstralen en kunnen geschiedvervalsing vermijden, zoals op pleinen en binnenplaatsen, straatjes in een binnenstad en oudere arbeiderswijken. Ook worden oude klinkers gebruikt voor doorgaande wegen.'

Uitstraling

Franssen gaf al aan dat de oude dikformaat klinkers op de binnenplaats bij Kasteel Huis Bergh eruitzien alsof ze er altijd al hebben gelegen. Dat is eigenlijk altijd het geval bij oude klinkers, volgens Franssen. 'Oude klinkers brengen direct een authentieke sfeer aan in particuliere tuinen en opritten. Vaak zie je ze bijvoorbeeld liggen bij particulieren die landelijk wonen. Deze huizen zijn soms te bereiken via een toegangsweg. Om te voorkomen dat deze modderig wordt of onbegaanbaar door kuilen, worden ze regelmatig bestraat met oude klinkers. Kortom, oude klinkers hebben een vorm van authenticiteit die door hun "geleefde" uitstraling onmogelijk valt na te maken met nieuwe klinkers.'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!